

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Franciška Asiškega št. 20, I. nadst. — Val dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nedeljska pisma se ne sprejemajo in rokavci se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. Lastnik koncesije lista „Edinost“ — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Franciška Asiškega št. 20. Telefon uredništva in uprave št. 11-67.

Naročnina znaša: Za celo leto K 31-20
Za pol leta 15-60
Za tri mesece 7-80
Za nedeljsko izdajo na celo leto 0-20
za pol leta 0-80

Gibanje na Češkem.

(Od našega posebnega poročevalca).

Dunaj, 5. avg. 1917.
Vsi glasovi iz Češke, v listih in zasebnim potom, so edini, da je treba za vsako ceno ohraniti — edinstvo češke delegacije v državnem zboru. Razbitje Češkega Svaza se proglasa naravnost za — nesrečo naroda. Ta nevarnost sicer ne preti neposredno, pravijo „Narodni Listi“, ali utegnila bi nastati, ako se ne prepreči način pisanja nekakega dela češkega časopisa. Za velik napredek v onem smislu, da se pojmi bistrijo, je že treba smatrati, kar je govoril ob neprestanem odobravanju drž. poslanec Vondrášek v Českých Budějovicah, namreč: da je treba nim, ki so danes odgovorni za vodstvo češke politike, pustiti nocoj mero prostosti, kajti poslanci imajo priliko, da nadrobneje spoznavajo, kakšna taktika je v tem ali drugem času najprimernejša, kot pa bolj oddaljeni opazovalci. — Danes sicer res ni doba za lov na drobtine, marveč čas je za politiko velikih potez, s polnim oziranjem na to, kaj moremo pričakovati po vojni. Ali ako imajo češki zastopniki uspešno korakati na Dunaju (torej ipak na Dunaju!) v tej veliki dobi za velikim narodnim in političnim programom, morajo uživati polno zaupanje naroda. — In sklenjena je bila resolucija, naj se ohrani edinstvo Češkega Svaza.

Neki slovenski pisatelj, vrtniški se te dni iz Prage, je zagotavljal, da je v čeških masah precej umevanja za — pozitivno sodelovanje povsod tam, kjer se v parlamentu in pri vladi deluje in deloča o usodi češkega naroda. V tem se čuti prav živ potreba v onem smislu, kakor govorijo in mislimo tudi mi. — Toda prava vera v izvoljene zastopnike naroda se je ohladila. Ni zaupanja v poslance, da . . . bi je ne zavozili, in zato da je skoro boljše, ako se ne udeležujejo delovanja v ustavnem odseku in pri vladi.

Omenjamo to sodbu iz ust našega pozornega in nepristranskega motritelja zategarji, ker je jako značilna za položaj na Češkem. To so nezdružljive razmere, ki jih je ustvarila neke vrste časopisje, ki jako demagogično „šlogerji“. — Kam pa naj vede politika, kjer naj bi izvoljeni zastopniki naroda ne smeli vršiti naloge, ki jim je dana in je njihova krvava dolžnost?

Ali kakor se vidi iz pisave časopisja zadnje dni, je postalo opazovanje položaja treznejše, in upati je, da ostane Češki Svaz v svoji celoti nedotaknjen.

Jugoslovansko vprašanje.

Svoječasno smo poročali, da muslimanska zastopnika, povabljeni v Jugoslovanski klub na Dunaj, nista došla; opravičila sta se „Hrvatski Dnevnik“ v Sarajevu in poročali, da so imeli muslimanski voditelji posebna posvetovanja in sklenili, poslati svoja dva zastopnika posebej na Dunaj in v Budimpešto. — To se je zgodilo, kakor je „Pester Lloyd“ že vedel poročati. Pričakuje jih tudi na Dunaju in ni dvoma, da bosta sprejeta tudi v avdienci pri cesarju.

Iz poučenega vira vemo, da se je zamešala med muslimane neka posebna — prevadnost. Smatrajo baje, da bi bili njih verski interesi najbolje zavarovani v polni avtonomiji Egečbosne. — Tako stremiljen je jako po godu — Madžarom, na Dunaju pa ne. Tudi, pripoveduje dobro poučen informator, da je med mlajšo generacijo prav malo tako grozno „prevadnih“ muslimanov, kajti to so že modernejši ljudje, ki ne prodajajo politike in bodočnosti naroda z oskornih verskega stališča.

Bosenski Hrvatje in Srbi pa so že veskozi dobro poučeni o politiki Jugoslovanskega kluba iz tamošnjega časopisa, a se vidi, da se vsaj v tem oziru lahko dočela prosto izražajo, — marsikaj prihaja v mnogo odločnejši obliki na dan, kot je to pri nas mogoče.

Iz Hrvatske prihaja pa premočno odločnosti od srbsko-hrvatske koalicije. Prav pogumne izjave solidarnosti z Jugoslovanskim klubom prihajajo le iz opozicijskih vrst.

PODLISTEK.

Milijonar, ki je izginil.

Roman. Francoski spisatelj Evgen Chavette.

— Kaj hočete reči s tem?
— Da morate naravnost k Brichetu in ga zaprositi za roko njegove hčere.
De Lozeril je ostro pogledal markizo, da se prepriča, ali se morda ne šali.
— Izpočetka sem tudi sam mislil tako, — je odgovoril, — toda spoznal sem, da bi bil ta korak tako brez koristi, da sem se mu odrekel.
— Zakaj brez koristi?
— No, da . . . — je pričel de Lozeril obotavljaje se.
— No, da, že vem; bojite se svojega glasu, bojite se proizvedenja, — je menila markiza s smehom.
— Da, tako je. Izvedelo bi se prav kmalu, da sem brez imetja, da sem . . .

Zvezna armadna poročila.

AVSTRUSKO.

DUNAJ, 6. (Kor.) Uradno se razglasi: 6. avgusta 1917.

Vzhodno bojišče. — Pri Mackensenovi armadi mestoma živahen topovski boj. Uspeh od ententege časopisa tako veselo pozdravljene rusko - romunske ofenzive proti armadi nadvojvode Jožefa očividno zelo zaostaja za pričakovani. Napadi nasprotnikov v dolini Casinu so bili, ne glede na velike sovražne izgube, popolnoma brezuspešni. V trodelnem kotu, v smeri Gurahumore smo zopet napredovali. Honved i in ogrski črnovojniki so vrgli sovražnika iz njegovih postojank severozapadno Radautza in so po harem odbitju močnih ruskih protinapadov zasedli mesto. Na obeh straneh Soreta se bližajo meji. Jugovzhodno in severovzhodno Černovic se sovražnik srđito upira prodiranju zaveznikov. Ob Zbruču ruski delni napadi.

Italijansko bojišče. — Sovražna artiljerija je razširila včeraj svoj ogenj v menjajoči se sili na vsi soški fronti od Tolmina do morja.

Balkansko bojišče. — Nobenih posebnih dogodkov.
Načelnik generalnega štaba: NEMSKO.

BEROLIN, 6. (Kor.) Veliki glavni stan, 6. avgusta 1917.

Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Ruperta: V Flandriji je bilo bojno delovanje tekom dneva večinoma majhno. Zvečer je narasel topovski boj v nekaterih odsekih do velike srđitosti. Močni angleški delni napadi, ki so bili izvršeni ponoči in danes zjutraj proti našim postojankam na črti Ypern—Menin—Lys, so bili povsod odbiti. Na dobro poznanem ljištem polju so izvršile naše napadne čete srečne akcije; privedle so mnogo ujetnikov. Iz nekaterih od 25 pred našo fronto razbitih oklopnih avtomobilov smo rešili več strojev. — Pri drugih armadah tekom dneva le semtertja topovsko streljanje, ki je naraslo zvečer med prekopom La Bassee in Scarpo in na Cheminu des Dames. Boji v predozemlju so bili ugodni za nas. — V zračnem boju je sestrelil poročnik Gontermann svojega 25. nasprotnika.

Vzhodno bojišče. — Böhmova armada: Ob Zbruču krajevalni boj. Med Dnjestrom in Zbručem so se postavili Rusi vnovič v bran. — Fronta nadvojvode Jožefa. Jugovzhodno Černovic se sovražnik na romunski meji upira; naš napad je v razvoju. Nahajamo se pred Seretom in smo zavzeli po srditih bojih Radautza. Na obeh straneh Moldave in na vzhodnem bregu Bistrice smo izgrabili ruskim zadnjim oddelkom več višinskih postojank. Ponovni napadi Romunov na Casinului in ob Lepsi, severno Putne, so se izgubnošno izjalovili. — Mackensenova armada: Med gorovjem in Donavo je na nekaterih točkah oživel bojno delovanje.

Macedonska fronta. — Položaj je neizpremenjen.

BEROLIN, 6. (Kor.) Veliki glavni stan, 6. avgusta 1917.

Na zapadu nobenih večjih bojnih dejanj. — V Bukovini napredovanje.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

BOLGARSKO.

SOFIJA, 5. (Kor.) Generalni štab poroča: Na vsej fronti le majhno delovanje. V kolenu Černe in na levem bregu Vardarja od časa do časa topovski ogenj. Ob dolnji Strumi za nas ugodno izvidno delovanje. — Romunska fronta: Pri Mahmu-diji pehotni strelji. Pri Galacu pičel topovski ogenj.

TURSKO.

CARIGRAD, 5. (Kor.) Iz glavnega stan-a se poroča: V Perziji je 60 močn oddelek 25 km severovzhodno Sedeca napadel 300 močn ruski oddelek. Rusi so se izgubili 50 mrtvih in ranjenih naglo umaknili.

— . . . da ste pustolov, ki je vse-povsod na najslabšem glasu, — je dopolnila gospa de Brageron čisto mirno.
— O, markiza, pa ste vendar prestroga! — je dejal de Lozeril ves osupel zaradi v obraz mu povečane resnice.
— Dragi moj, ugotoviti morava jasno vzrok, zaradi katerega rajši segate po sramotnih sredstvih, da nesrečni, katero ljubite, odvezamete možnost, da bi vas zavrnili, kot pa da stopate po ravni poti do svojega cilja, — je dostavila markiza suhoparno.
Po kratkem prestanku je nadaljevala:
— Torej se ne upate po ravni poti?
De Lozeril je zanikalno zmajal z glavo.
— Pa zakaj ne storite tega po kom drugem . . . po osebi, menim, katere ime, čim in družabno stališče bi zadostovalo, da se pokrijejo vsi vaši nedostaki.
— Kdo bi pa hotel storiti to zame? — je vprašal de Lozeril.
— Jaz, — je dejala markiza.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA.

Italijansko poročilo.

5. avgusta. — Na vsej fronti podvzeta, manje topovsko in omejeno delovanje patrulj. V noči od 3. na 4. t. m. so izvršila sovražna letala poževodovanja in obmetala razna središča v nižini med Sočo in Tagliamentom z bombami. Zrtev ni bilo, pač pa lahke škode. Eno sovražno letalo, ki je bilo zadeto, je padlo v Pad; letalca sta bila ujeta. — V Albaniji je naš poževodovalni oddelek na desnem bregu Vojuje našel na sovražno patruljo in ujel vse može.

DOGODKI NA MORJU.

BEROLIN, 5. (Kor.) Wolflov urad poroča: V Atlantskem morju je bilo potopljenih zopet 24.000 ton.

Revolucija v Rusiji.

ZA KOALICIJSKO VLADO V RUSIJI. PETROGRAD, 5. (Kor.) Izvrševalni odbor dume je po sprejemu Rodzjankovega poročila o konferenci, vršeči se ponoči 4. t. m., izrekel za neobhodno potrebno, da se poveri sestava kabineta Kerenskemu in povabi k udeležbi može, ki so prežeti velike misli dobrobiti Rusije. Na skupnem zborovanju delavskega in kmečkega sovjeta je bil po poročilih o debatah v zinski palači klubu protestu boljševikov s 147 proti 46 glasovom sprejet predlog, ki pozivlja zastopnike vseh strank, ki soglašajo z vladno izjavo 21. julija, naj se udeležijo sestave kabineta.

PETROGRAD, 5. (Kor.) Na novem zborovanju v zinski palači 4. t. m. je Kerenskij na podlagi pomoči se vršeče konference umaknil svojo demisijsko.

PETROGRAD, 5. (Kor.) Ministrski predsednik Kerenskij objavlja izjavo, ki pravi: Konferenca zastopnikov najglavnejših socijalističnih, demokratičnih in liberalnih strank se je dne 3. t. m. po dolgih razpravah končala z rezultatom, da so na tej konferenci zastopane stranke sklenile, da mi poverijo nalogo rekonstrukcije kabineta. Ker smatram za nemožno, da bi se ob sedanjih okoliščinah odgnil zaupani mi dolžnosti, smatram to dolžnost za izrecen ukaz dežele, da ustvarim v kar najkrajšem času krepko revolucionarno oblast. Moje mnenje je, da je treba to rešitev opirati na moje neizpremenljivo prepričanje, da zahteva blagor domovine in republike, da se odpovejo strankarskim sporom in da se vsi ruski državljani nesebično posvetijo delu in to ob pogojih in razmerah, ki strogo zahtevajo, da nadaljujemo vojno, ohranimo bojno sposobnost armade in vzpostavimo gospodarsko silo države. Smatram za neobhodno potrebno, da tudi pri rekonstrukciji vlade podpiram od nje izražena načela. Istočasno je neizogibno potrebno, da se uvede izprememba v redu in razdelitvi vladnih del.

Novi poveljnik črnomoškega brodogaja.

PETROGRAD, 5. (Kor.) Kapitan Nemec je imenovan za kontreadmirala in na mesto admiralja Kolčaka za poveljnika črnomoškega vojnega brodogaja.

Lenin v inozemstvu.

STOCKHOLM, 5. (Kor.) Glasom tukajšnjih listov se je Leninu posrečilo pobegniti v inozemstvo.

Norveška ponudila svojo tonažo zaveznikom.

STOCKHOLM, 5. (Kor.) Glasom washingtonskih listov je Norveška ponudila zaveznikom svojo tonažo, da bo mogoče prepeljati živila na Norveško.

Cesar odpotoval v Černovice.

DUNAJ, 6. (Kor.) Cesar je v spremstvu generala Arza, ministrskega predsednika Seidlerja in nemškega vojaškega pooblaščenca gm. Cramona odpotoval v Černovice.

ČERNOVICI, 6. (Kor.) Cesar je prisel danes dopokline ob neopisnem navdušenju prebivalstva v Černovice.

Radoslavov odpotoval iz Sofije.

SOFIJA, 5. (Kor.) Ministrski predsednik Radoslavov je odpotoval danes zjutraj z balkanskim vlakom v inozemstvo.

— Vil Kako? Vi bi mi hotela storiti tako uslugo?

Gospa de Brageron se je vzravala škripaje z zobmi in z besno se zarečni očmi.

— Da, jaz! — je ponovila s tresočim se glasom, — kajti iščem povod, da bi prišla v ono hišo, da bi stopila pred ono žensko, ki me je oropala gosposda de Cambiaca. Ne zadostuje mi, da sem pripravila ob čast njenega ljubimca; tudi njo samo hočem se vreči v pogubo. Da, vdreti hočem v njen dom, in če se morem ustanoviti tamkaj, mi bo drago plačala svojo zmagno, zaradi katere sem pretočila toliko solza.

Poslušajoč ta izbruh besnega sovražstva, si je dejal de Lozeril sam pri sebi:

— Veliko ljubše mi je, da imam markizo na svoji strani, kot pa da mi je sovražna. Z zaveznikom takih zmožnosti že izpodkopljem tla Hanibalu.

(Dalje.)

Stockholmska konferenca določena za 9. septembra.

STOCKHOLM, 6. (Kor.) Sestanek mednarodnega socijalističnega kongresa je definitivno določen za 9. septembra.

ODPUŠČENI PRUSKI MINISTRI IN DRŽAVNI TAJNIKI.

BEROLIN, 5. (Kor.) „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ piše: Cesar je državnim ministrom Beselerju, pl. Trottu, baronu Schorlemerju, Lotzu, Loebellu, dalje državnim tajnikom Kraeoku, Lisku, Zimmermannu, predsedniku vojnega prehranjevalnega urada Batockemu in državnemu podtajniku Richterju ugodil njihovim prošnjam za odpust. Cesar je podelil vsem visoke redove. Tudi želji državnega tajnika Helffericha glede odpuštnice iz vodstva državnega urada za notranje stvari bo ugodeno, vendar pa polaga cesar važnost na to, da Helfferich obdrži namestništvo državnega kancelarja in da ostane član državnega ministrstva. Iz državnega urada za notranje stvari se odcepi državni gospodarski urad; gospodarska in socialna politika pripade trgovinskemu uradu. Vodstvo državnega urada za notranje stvari prevzame najbrže kolinski nadzupan Walfrat, vodstvo gospodarskega urada pa štrasburški župan Schwander. Za državnega tajnika za zunanje stvari je imenovan veleposlanik pl. Kuehlmann, vodstvo vojnega prehranjevalnega urada pa prevzame višji predsednik pl. Waldow. Izpraznjena pruska ministrska mesta prevzamejo: pravosodno ministrstvo: predsednik višjega deželnega sodišča pl. Spahn, notranje ministrstvo: državni podtajnik Drews; naučno ministrstvo: ministerjalni ravnatelj Schmidt; poljedelsko ministrstvo: deželni glavar Elsentrotte; finančno ministrstvo: vladni predsednik Hergt.

Narodno združenje.

Iz krogov mariborskih rodoljubov piše „Straža“:

»Mi Slovenci smo danes tako združeni, kakor nikdar v zgodovini. Pri nas ni nesoglasja, vsi korakamo za istim ciljem, drug drugega spoštujemo, izdajalcev nimamo, in to je naša največja tolažba in sila.«

Tako je govoril dr. Krek v Pragi.

Te jedrnat besede podpisujejo vsi z navdušenostjo. Saj je bilo vedno med nami ljudi, ki so se jim zdelo nasprotja raznih strank malenkostna in so jih skušali premostiti in doseči narodno združenje. A edinstvo se vendar ni dala doseči.

V svetovni vojni pa, ko so šli sinovi vseh slovenskih slojev z enakim navdušenjem v enako nevarni boj za cesarja in dom, tedaj nas je začela ta skupna nesreča združevati tudi doma. Nezaupnost je začela ginevati in medsebojno spoštovanje je vstajalo.

Da pa so se prej skregani in nasprotujoči si bratje popolnoma spravili in podali roke brez pridržka ter vstopili v isto bojno črto proti notranjemu sovražniku, k temu so največ pripomogli Nemci sami. V preiskovalnih zapisih so se sešli člani vseh slovenskih strank, vseh slovenskih slojev, ki so bili vsi na podlagi enakih krivičnih in podlih ovačb opljuvani, kamenjani in preganjani, tam so izginili med temi narodnimi mučeniki docela vsa politična nasprotja, ki so nas še do tedaj ovirala, braniti z združenimi močmi narodove pravice.

In to pobratimstvo, vzklilo iz enakega mučeništva, ne izgine, pač pa izgine vsakodni, tudi najmanjši nezaupevanje, vsaka malenkostna občutljivost; izginili pa morajo seveda tudi vsaka osebna sebičnost, ki pod krinko skrajne radikalnosti navaja vodo na svoj mlin in rodi odpor. Preko takih ljudi je treba na obeh straneh brezobzirno iti na — dnevu red.

To narodno združenje, katerega prvi sad je deklaracija o združenju vseh Jugoslovancev, treba vedno in povsod povdarjati ne manj med izobraženci, kakor med kmetstvom in delavskim ljudstvom. Časi, ko smo se med seboj kavalirali in ravšali, so minili, te otroške boleznijo smo srečno prebili; zdaj pride čas krepkega dela za skupne cilje, za avtonomijo složenega jugoslovanskega naroda v okviru avstrijske države pod habsburškim žezlom.

Skraino potreba je, da zbirajo poslanci ljudstvo na javne in zaupne shode, kakor to delajo drugi narodi te dni, in tam navdušujejo narod za združenje vseh strank za skupne cilje. S to enotnostjo onemogočimo za vedno, da bi slovenski narod, ki je o pravem času vrgel od sebe vsa razjedajoča nasprotstva, ostal politično raztrgan po raznih kronovinah.

Mi dobro razumemo načelo Nemcev: „Divide et impera!“ (Deli in vladaj boš!) A tok časa je postal temu načelu neizmer-no nasproten. Načelo novega časa se glasi: „Zberi raztresene narodove ude in združi jih v eno narodno enoto, ki bo z enakimi enotami ostalih narodov tvorila skupno veliko zvezno avstrijsko državo, v kateri bo z veseljem bivala in jo z navdušenjem branila. Za nadvlado enega naroda nad drugimi seveda v taki zvezi ni nobenega prostora.«

Od Ilirstva do Jugoslovanstva.

Pod tem naslovom objavlja srbski publicist Srgjan Budisavljević v „Hrvatski Njivi“ naslednji spis, ki prav dobro rabi za umevanje sedanjega razpoloženja na našem slovanskem jugu:

Ko so silni valovi velike francoske revolucije tridesetih let minulega stoletja dospeli tudi do naših krajev, se je tudi v našem narodu začela buditi narodna zavest. Kakor pri drugih narodih, se je začela tudi pri nas pojavljati najprej v inteligentnih slojih. Tedanje razumnštvo je začutilo, da je narod, ki živi na severovzhodni strani Jadranskega morja — eden narod istega jezika, ali raznih ver in plemenitih tradicij. Zato so tudi Ljudevit Gaj in tisti, ki so se zbirali okoli njega, dali krajem, kjer žive Slovenci, Hrvatje in Srbi, eno ime: Ilirija, ves narod pa, ki je živel v tej Iliriji, so imenovali z enim imenom: ilirskim, in ravno tako tudi njegov jezik: ilirski. Toda vse ilirsko gibanje, ki je v prvi vrsti šlo za kulturni cilji, ni bilo dovolj narodno izrazito. Zato se ni čuditi, da so ga njegovi stvoritelji krstili z breznarodnim zgodovinskim imenom. Naravna posledica te neopredeljenosti je bila, da duševni voditelji ilirskega gibanja, kolikor naj bi bilo rabilo stvari narodne enotnosti, niso znali misli narodnega edinstva zanesti v široke mase naroda, in to je bilo vzrok, da je ilirsko gibanje, ki je hrvatskemu delu našega naroda prineslo velike narodne pridobitve, kot gibanje za narodno skupnost na slovanskem jugu kmalu zastalo in zamrlo. Pripomogel je k temu tudi težki absolutizem, ki je v petdesetih letih skozi celih deset let skušal zadušiti vsa zdrava narodna gibanja.

Takoj po padcu absolutizma se je začela pri nas oživljati tudi jugoslovanska ideja. Le-ta je bila sedaj nacionalno mnogo izrazitejša in je dobivala svoje pravo jugoslovansko ime. Glavni nositelji te ideje je postal eden največjih mož našega naroda: vladika Strossmayer. Pod njegovim vodstvom in vplivom je začela jugoslovanska ideja dobivati krepkejšo vsebino. Akcija za ostanitev te ideje se je zanesla tudi v hrvatski sabor. Sabor leta 1861. je sklenil, da se mora v javno življenje uvesti narodni jezik in ta jezik, da se mora imenovati jugoslovanski. Isti sabor je razpravljal o ustanovitvi jugoslovanske gledališča in jugoslovanske akademije; saboru je bil predložen tudi predlog na ustanovitev jugoslovanskega vseučilišča.

Vse to so bili kulturni cilji jugoslovanske misli, ki pa je začela sedaj prehajati tudi na politično polje. Meseca decembra l. 1870. so se v Ljubljani sešli politični predstavitelji Slovencev, Hrvatov in Srbov in so storiili sklep, s katerim so proglasili edinstvo južnih Slovanov in se obvezali, da bodo z vsemi zakonitimi sredstvi delovali na ostanitev tega edinstva. Ivan Vrnčica je istega leta v Sisku ustanovil list v nemškem jeziku: „Südslawische Zeitung“.

Iz vsega tega se vidi, da je akcija za jugoslovansko idejo v sedemdesetih letih postala veliko živahnjša. Toda tudi ta akcija je imela isto napako, kot jo je imela akcija za ilirstvo: ostala je med razumnštvom in ni začela v široke mase naroda. Zato je jugoslovansko gibanje šestdesetih let začela ista usoda, kot oni del ilirskega gibanja, ki je šlo za narodno edinstvo slovanskega juga. Da je to gibanje zastalo, je kolikor toliko krivda tudi v političnih razmerah, ki so nastale po sklenitvi nagodbe z Ogrsko, zlasti pa v dvajsetletni Khuenovi vladavini, ki je z železno roko objela vse javno življenje na Hrvatskem in s silo skušala uničiti vsako zdravo narodno gibanje. Ta vladavina je popirala težko reakcijo, ki je nastopila v vprašanju jugoslovanskega edinstva. V osemdesetih letih je prišlo do spopada med Hrvatji in Srbi, ki se je končilo izrodil v odkriti boj. V tem strastnem boju je na hrvatski in srbski strani prevladovalo mnenje, da se hrvatska narodna misel protivi srbski narodni misli in naboje. Pozabilo se je pri tem, da obe te dve narodni misli izpopolnjujeta druga drugo in da se izporavnava in zedinjata v jugoslovanski narodni misli.

V tej dobi zgodovine gibanja za narodno edinstvo pa je vendar en svetel pojav. V trenutku, ko se je boj med Hrvatji in Srbi poostri do skrajne srđitosti, je stopila pred javnost zedinjena hrvatska in srbska omladina (Jovan Banjamin, Milan Kostić, Ivan Lorković, Dušan Mongier, Lav Mazzura in Svetozar Pribičević) in je leta 1897. izdala knjigo „Narodna misao“, v kateri je ponosno in smelo razvila v tem času zavito zastavo narodnega edinstva Hrvatov in Srbov.

Ta nastop omladincev leta 1897. pa ni zaustavil boja med Hrvatji in Srbi. Ta boj se je nadaljeval in je dosegel svoj vrhunec leta 1902. v septembrskih nemirih proti Srbov v Zagrebu. Tvor, ki je rastele na zdravem narodnem organizmu, je dozorel in počil. In rana, ki je nastala po tvornu, se je začela celiti in sicer v hitrem tempu. Že leta 1902. se je v Dalmaciji, ki je že večkrat v naši zgodovini dala pobudo za

marsikatero zdravo narodno gibanje, pojavilo gibanje za sporazumno delo Hrvatov in Srbov, temelječe na podlagi narodnega edinstva. To gibanje je še istega leta prešlo v Hrvatsko, kjer se je hitro razširilo. Na ta način se je ustvarila med Hrvati in Srbi razpoloženje, ki je omogočilo leta 1905, hrvatsko reško in srbsko združeno resolucijo. Obe te resoluciji sprejemate kot osnovno podlago narodne politike narodnega edinstva Hrvatov in Srbov. Z zanašanjem zdrave misli narodnega edinstva v zdrave narodne mase je končno začela zmogovati misel narodnega edinstva Hrvatov in Srbov. In zato se žnjo ni moglo več zgoditi tako, kot se je zgodilo z Gajevim ilirizmom in Strossmayerjevimi jugoslovizmom. Misl narodnega edinstva Hrvatov in Srbov je začela v narodno dušo, živi krepko v narodu in nič je na svetu ne more več izriniti iz narodne duše.

Vzporedno s politično akcijo za narodno edinstvo je šla tudi akcija naših kulturnih in prosvetnih delavcev. Književniki in umetniki Slovenici, Hrvatice in Srbi stopajo v tesne medsebojne zveze, prišlo je do zveze jugoslovanskih umetnikov, do prirejevanja jugoslovanskih umetniških razstav itd.

Od 1. 1906. dalje pa je misel narodnega edinstva hrvatsko-srbskega vladajoča misel našega narodnega življenja. Junaški je vzdržala težke izkušnje, zadane ji po takolimenovanem srbskem veleizdatniškem procesu leta 1908. in 1909. Za časa in pod vplivom dogodkov na Balkanu leta 1912. do 1913. se je razširila misel narodnega edinstva hrvatsko-srbskega tudi na slovenski del našega naroda, kjer se je že prej začela ukoreninjavati ideja hrvatsko-slovenskega edinstva, ter je jela zavzemati obliko narodnega edinstva slovensko-hrvatsko-srbskega. Prva se je oprijela te oblike narodnega edinstva slovensko-hrvatska in srbska omladina, kateri je postal jugoslovanski nacionalizem glavno izhodišče njenega delovanja. Za časa svetovne vojne je misel narodnega edinstva Slovencev, Hrvatov in Srbov začela z elementarno silo med najširše sloje naroda, tako da so danes parlamentarni predstavitelji jugoslovanskega narodnega edinstva samo tolnačji želja in težen širokih narodnih mas. In zato je od danes misel jugoslovanskega edinstva misel-voditeljica vsega našega narodnega življenja. Na tej misli slone danes naše narodne zahteve, na podlagi te misli se morajo ostvariti naši narodni ideali.

Razne politične vesti.

Za politiko aktivite, Plzenski »Český Denník« meni sicer, da ustavni odsek ne prinese sprejemljivih rezultatov, vendar smatra za samoočeno umerno, da češki politiki grejotja. V politiki je sicer — piše — najdobjeje izogibanje kočljivih stvari; ali ljudje najostrejšega tona naj se ne povsod, kjer gre za stvari, proti katerim so. Pasivna opozicija je sicer na zunaj sijajna, na znotraj pa komorna, ali stvarno je škodljiva. V ustavni odsek moramo iti in tam premišljeno, neodjenljivo do zadnje črke braniti državno pravno izjavo od 30. maja. Prepričani smo, da se kmalu pokaže nepremostljiv prepad, kajti današnja naziranja Nemcev in Madjarov so še tako oddaljena od črte, ki bi jo mogli sprejeti drugi narodi. Potem šele bi se pokazala nevdružljivost dosežanih razmer — veliki določene, jasne, nego pa po izjavah ob vstopu v državni zbor. Čim so češki poslanci vstopili v državni zbor, je tudi njihova dolžnost, da vstopijo v odseke in komisije. Prigovor, da ustanovni odsek ni kompetenten, ni odločen, kajti vprašanje kompetence ali nekompetence se more najbolje obrazložiti ravno v ustavnem odseku, in mi menimo, da je ravno češkim poslancem v dolžnost, da v tem odseku kolikor le možno govorijo o ogrskih razmerah. Slovaki so pozdravili državno pravno izjavo z nenavadnim navdušenjem, posegajo takorekoč po vsaki besedi, ki se govori o njih in njih usodi. Izjava od 30. maja je le formula; potrebno je, da se jej vložijo vsebina. Če se tega bojimo, ustvarjamo videz, da je bila ona izjava le maksimalno geslo, da mi sami misimo na jasnem glede ciljev; in potem hočemo, da naj nam drugi, tuji ljudje pripravijo boljšo usodo!

Odklonjen red. Kanoniku v Gorlicah Swikowskemu je bil v februarju podeljen viteški križec Fran Josipovega reda. Swikowski pa je vložil na kabinetno pisarno prošnjo, da bi smel vrniti red, in je to prošnjo utemeljil rekši, da ni storil ničesar odklonjavanja vrednega s tem, da je tedaj, ko so politični in vojne oblasti morale zapustiti mesto radi vojnih dogodkov, ostal tam in prevzel varstvo tam ostalih prebivalcev. Moral je nositi težek in grenak križ v polni meri — najtežjeje pa, ko je postal vladni komisar, a ga je neki odpuščen magistratni uradni ovadil in so ga postavili pred vojno sodišče! Ko sem se moral predstaviti sodišču — je ga glasil Swikowski — je bil to za-me, duhovnika, ki je vse svoje življenje neoporečno vsilil svojo dolžnost napram Bogu, cerkvi in domovini, najtežji križ, ki se mi je naložil. — Nato je njegovo veličanstvo naslovilo na kanonika ročno pismo, v katerem je rečeno: Uvažujem razloge, ki so Vas sklonili k prošnji, da smete vrniti viteški križ Fran Josipovega reda, ki sem Vam ga podelil. Tak zvest služabnik božji more pogrešati odklonjanja, nahaja največje nagrado v zavesti popolnega izpolnjevanja dolžnosti. Od srca želim, da bi skoro pozabili nezgodno, ki Vas je v marcu 1916. nezasluzeno zadela. — Ta čin našega cesarja je zopet priča o plemenitosti srca našega vladarja, ki leči rane, zasekane nezgodnim po drugili!

Dr. Karel Kramar je dopisal izvrševalnemu odboru narodne svobodomiselnosti stranke — v odgovor na sporočeni mu

pozdrav z željo, da bi zopet prevzel vodstvo stranke — pismo, kjer sporoča, da se po strogi zahtevi zdravstva za sedaj ne sme udeleževati političnega življenja. Obenem pa izreka odboru popolno zaupanje in mu obljublja svojo podporo — svoje sodelovanje v bodočnosti ne le v izvrševalnem odboru stranke, marveč z vsemi, ki streme po istih narodnih ciljih: po češko-slovanski svobodi in samostojnosti. Veseli se trenutka, ko mu bo zopet možno sodelovati za milo češko stvar.

Tudi to je — katoliški škof! Katoliške slovaške »Slov. Ludove Novine« so priobčile odprto pismo na škofa Prohazška v Stolnem Belemgradu, v katerem ga naprošajo, naj prekliče svojo nedavno izjavo o splošni volilni pravici. (Rekel je namreč, da do splošne vol. pravice nimajo pravice tisti, ki ne razumejo madjarščine!) Rečeni list očita škofu povsem opravičeno to nekrščansko stališče ter ga prosi na način, ki je že preveč udanosten, naj javno prizna, da je grešil. Že enkrat, da se je temu škofu zgodilo, da ga je Rim v verskih stvareh obsedel in da se je podvrgel »ponižni, mirni, po krščanskem načinu«. Naj prekliče torej tudi v tem slučaju!

Domače vesti.

Izkaznice za prevoz. Priprave za izdajo izkaznic za prevoz so zaključene ter se začne izkaznice danes razpisovati. Izkaznice se določijo strankam uradnim potem na stanovanju. Izkaznice se glase na imena poglavarjev domačih gospodarstev ter so rumene, modre ali rdeče barve, kakoršna so pač ognjišča — ognjišča na plan, štedilniki ali odprta ognjišča. — Namučnejše o razdeljevanju premoaga po novem sistemu se objavi prihodnje dni, ravnotako tudi čas, ko se prične razdeljevanje. — Reklamacije radi eventualne nečrne izpolnitve izkaznic naj se za enkrat ne vlagajo in tudi stranke, ki po pomoti ne bi dobile izkaznic, naj zaenkrat potrpe. Kje in kdaj bo vlagati take reklamacije, se pravočasno objavi.

Semenška pšenica. Vladni komisar razglašajo: Občina bo posredovala pri vojni-zemljinski prometnem zavodu, da dobi potrebno pšenico za jesensko setev. Zato poziva mestni magistrat lastnike poljedelskih zemljišč v mestu in spodnji okolici, ki nameravajo prihodnje jeseni sejati pšenico in je nimajo iz lastnega pridelka, da se prijavijo na mestnem magistratu (VII. oddelek, 4. nadstropje v občinski palači) do 23. avgusta t. l. in napovedo natančni obseg zemljišča, ki ga nameravajo obsejati s pšenico. Lastniki poljedelskih zemljišč v zgornji okolici se morajo prijaviti pri pristojnih vaških načelnikih do 20. avgusta 1917. Kdor se ne prijavlja, ne bo imel pravice do pšenice, ko se bo razdeljevala.

Nevednost ali — nagajivost? Naše uroditvo je odposlalo en izvod »Edinosti« na neki dunajski naslov in je frankiralo, kakor je treba, pošiljatev s časnikiško znamko za 2 vin. (trioglat). Tržaška pošta nam je vrnila to pošiljko s pripombo »frankieren 3 h.« Vprašamo: odkodaj neki moramo frankirati pošiljatev našega lista s 3 vin. In posebno se potem, ko smo pritisnili na ovitek pečat »Edinosti« in tako povedali pošti, da pošiljatev izhaja od nas. Ker je časnikiška znamka na ovitku prepečatena, naj torej plačamo namesto 2 vin., kar 5 vin. za en sam izvod? Ali je za krivilo to nevednost dočignega poštnege organa ali — nagajivost? Skoraj da-le-ta!

Poziv mestni šolski oblasti! Predeli smo in objavljamo brez pripombe: Pred durni so imenovanja slovenskih šolskih voditeljev, stalnih učiteljev in učiteljic. V prejšnjih časih so se godile ob enakih prilikah — starejšim učiteljem naravnost skandalozne krivice. Protekcija, klečeplazivo in druge take čednosti so pripomogle najslabšim posredcem do boljšega mesta, v službi osiveli učitelji so pa ostali razočarani in pod vodstvom mlajših voditeljev. Tako postopanje je bilo v zasmeš pravici in moralna pluska za učitelje-veterane! Tako zapostavljene učitelje, čeprav od nadzorovalne šolske oblasti dobro kvalificirane, so stari smatrali za — velike ničle! To je bila še hujska moralna klofuta nego prva! Ker se pozitivno ve, da so pri predložitvi učiteljskih imenovanj na delu razni »visoki botri«, ki bi radi pripomogli mlajšim do zaželjenega mesta, in da se ne bi tudi to pot ponovile neljubne skandalozne krivice, pozivljamo praviceželjno učiteljstvo v to poklica — šolsko oblast, da pri imenovanju upošteva edinoletno proštevno službeno dobo in kvalifikacijo! Da bo učiteljstvo zadovoljno: Fiat iustitia in pro — s protekcijo! Praviceželjno učiteljstvo!

Čehi in Južni Slovani. Praška »Union« ekscepira — za sedaj iz prvega članka — izjavljajo, ki smo jih objavili mi te dni v dopisu iz poslanskih krogov o diferencialu med Čehi in Južnimi Slovani. Uvodoma pravi praški list, da so izvajanja mirna in stvarna, kakor se morajo razpravljati sporna vprašanja med zavezniki. Ne dvomimo — izjavlja »Union« — da obrazložena južnoslovanskega politika pojasne stvarni položaj in da mnogo pripomorejo k zaželenemu sporazumevanju med zastopniki obeh narodov.

Obsojeni — otroci! Češki listi poročajo: V vojaške kaznišnice v Möllersdorfu so privedli pred nekaj časa od različnih vojaških sodišč nedoraste dečke, ki so jih zalotile vojaške patrulje, ko so se potikali v območju fronte. Ti dečki so bili postavljeni pred vojaško sodišča in so bili — v dobi 14—15 let — obsojeni v strogo kazen radi špijonaze. Tako so dovedli iz vzhodne Galicije v Möllersdorfu 14-letnega marlouskega dečka Andrušina, obsojenega v petnajsetno težko ječo; iz istega območja poljskega dečka Danieloviča, obsojenega v petletno ječo; iz Volinije ruskega dečka Kaščuka, mladostnega dijak; obsojenega v desetletno težko ječo; in iz Ruske Poljske ruskega dečka Samiona, ki ga je vojno sodišče obsodilo celo v dvajsetletno ječo. Vkljub temu, da naš zakon brezizjemno predpisuje ločitev mladostnih jetnikov od starih, da obstoje celo za mladostne jetnike posebne kaznišnice, eventualno posebni oddelki in isti, so te dečke privedli v Möllersdorfu, kjer jim stiki s starimi zločinci pač ne bodo na korist. Želeli bi bilo, da bi razsodbe o teh otrocih revidiralo kako redno sodišče in, dokler se to ne zgodi, da bi jih spravili v zapore za mladoletne jetnike.

Izkaz članov »Slovenske Matice«, ki so od 22. do 31. dne julija 1917. plačali članarino ali naklonili društvu kakšno darilo povodom pričetka novega njegovega delovanja: Oton Doktorič v Ljubljani, Klobučar Marija v Ljubljani in Ročnik Fran v Zavadnji za 1914. leto po 4 K članarine; Ksaver Meško na Zili za 1914. in 1917. leto 8 K. Anton Rantaša v Ušori za 1914. 15., 16., 17., 18. leto 20 K. Terbuhičev Evgen v Veliki Loki, Podkrajšek Fran v Ljubljani, Zupan Matej (vojna pošta), Bevc Ladislav (vojna pošta), Pretnar Rudolf v Podgradu, dr. Gvidon Salovic v Ljubljani, Mara Mikuluseva pri Sv. Jakobu v Rožu, Peter Romach ml. v Beljaku in Poček Ivan v Kilovcah po 4 K za 1917. leto. Neimenovan ustanovnik je poklonil Matici, vseceli se njegova vstopajina, 100 K. — Pripomba: Članarina znaša 4 K na leto, ustanovna (ki jo je plačati ali naknati) ali vsaj v petih enakih letnih obrokih) za posameznika 100 K, za juristične osebe 200 K. — Dne 27. julija 1917. je prešla »Sl. M.« iz Celja s poštnim nakazilom K 530 brez vsakega pristavka, čemu je denar namenjen. Ker ni moči citati imena pošiljateljevega, prosimo tem potom blagohotnega obvestila v obliki smereh. — V Ljubljani, 3. avgusta 1917. »Slovenska Matica«.

Poštni zaviti za Turčijo. Ker zastaja v Zenuinu preveč zavrtikov, se ustavlja do preklica, najbrže samo za kratek čas, sprejem poštnih zavrtikov za Turčijo.

Razpis natečaja. Za šolsko leto 1917/18. se ima podeliti štipendij iz ustanove Blaža Rjavca — v letnem znesku stoosmedset (180) kron. K uživanju tega štipendija so poklicani učenci, ki obiskujejo kako ljudsko šolo ali gimnazijo, in sicer najprej taki iz sorodstva po očetu ustanovitelja, potem iz sorodstva po materi ustanovitelja in slednjič fantiči, ki imajo domovinsko pravico v batujski ali pa šempaski fari. Prosimi za ta štipendijo imajo vložiti svoje prošnje pri tukajšnjem namestništvu do 20. kinovca 1917. Prošnjam se mora priložiti krstno pismo, ubožni list, šolska spričevala zadnjih dveh tečajev, domovinski list, oziroma spričevalo o sorodstvu z ustanoviteljem.

Razredna loterija. Termin za obnovevanje k tretjemu razredu konča danes zvečer. Zrebanje tretjega razreda se bo vršilo v torek dne 14. avgusta in v četrtek dne 16. avgusta v dvorani za zrebanje na Dunaju.

Tržaška kmetijska družba pozivlja vse naročnike saloidna, da do 10. t. m. dvignejo pri zaupnikih naročeno množino. Naročniki, ki bivajo v Sv. Križu, Kiarboli, Zgornjem Rocolu, Kladinu in Škorklji in še niso prejeli saloidna, so istotako vabljani, da do 10. t. m. dvignejo naročeno množino v uradu Kmetijske družbe, ul. Vienna 10. I. nad. Zaupniki, ki imajo razdeliti saloidna, naj 11. t. m. naznanično imena oseb, ki niso dvignile saloidna, in vrnejo kmetijski družbi ostalo množino.

Razdeljevanje tobaka v spodnji okolici. Tukajšnja c. kr. finančna direkcija javlja, da se danes 7. avgusta t. l. prične peta oddaja tobaka na podlagi tobačnih izkaznic za tržaško predmestje. Vsak, kdor poseduje izkaznico, more v teku petih (5) dni proti pokazanju tobačne izkaznice dobiti tobaka v najvišji vrednosti šestih (6) kron in sicer v oni tobačni trafiki, kateri je pridržen, kar je razvidno niže doli. Odrezek št. 5 loči tobačni trafikant sam ter ga pridrži. Na podlagi že ločenih odrezkov se ne oddaja tobak. Posesniki izkaznic se pridružujejo posameznim trafikam na sledeči način: I. Predmestni okraj: Zgornja Carbola in Škedenj. Tobarna izkaznica št. 1 do vstevši št. 81 Škedenj 640, 82 do 204 Škedenj 372, 205 do 327 Škedenj 132, 328 do 450 Škedenj 416, 451 do 573 Škedenj 1216, 574 do 738 Škedenj 227, 739 do 830 in 897 do 969 Zgornja Carbola 582, 970 do 1025 Zgornja Carbola 330. — II. Predmestni okraj: Sv. M. M. Zgornja in Spodnja. Tobarna izkaznica št. 1 do vstevši št. 121 Piano S. Anna 7, 122 do 264 Bivio 3, 285 do 363 Piano S. Anna 154, 364 do 442 Sv. Sobotna 287, 443 do 521 Piano S. Anna 1, 522 do 600 Piano S. Anna 95, 601 do 679 Sv. M. Magd. Spodnja 1038, 680 do 758 Valle della Maddalena 432, 759 do 835 Bivio 24, 836 do 912 Sv. M. Magd. Spodnja 305, 913 do 988 Campanelle 505. — III. Predmestni okraj: Kladin, Rocol in Lonjer. Tobarna izkaznica št. 1 do vstevši št. 125 Via P. Vergerio 228, 126 do 250 Sette Fontane 48, 251 do 375 Sette Fontane 196, 376 do 458 Kladin na hribu 175, 459 do 541 Rocol v dolu 512, 542 do 624 Rocol v dolu 683, 625 do 707 Lonjer 75, 708 do 790 Campi delle Corse 342, 791 do 873 Rocol na hribu 1071, 874 do 956 Molin a vento 9, 957 do 1039 Sv. Alojzij 748, 1040 do 1120 Sv. Alojzij 538. — IV. Predmestni okraj: Kolonija in Vrde. Tobarna izkaznica št. 1 do vstevši št. 199 Spodnji Sv. Ivan 508, 200 do 348 Scoglietto 168, 349 do 497 Spodnji Sv. Ivan 556, 498 do 646 Brandežija 750, 647 do 745 Sv. Cilin 404, 746 do 843 Spodnji Sv. Ivan 631, 844 do 941 Nova cesta 22, 942 do 1039 Farneto 1374. — V. Predmestni okraj: Škorklja in Rojan. Tobarna izkaznica št. 1 do vstevši 164 Dolnja Gre-

ta 164, 165 do 328 Skalasanta 200, 329 do 492 Pendice Scoreola 603, 493 do 656 Gornja Greta 357, 657 do 820 Škorklja — Sv. Peter 199. — VI. Predmestni okraj: Greta in Barkovlje. Tobarna izkaznica št. 1 do vstevši 108 Barkovlje nabrežje 125, 109 do 215 Barkovlje Bovedo 525, 216 do 322 Kontoveljska cesta 765, 323 do 429 Barkovlje nabrežje 151, 430 do 536 Barkovlje Bovedo 343, 537 do 698 Barkovlje nabrežje 82. — V interesu kadičev in da se prepreči eventualne neprilčnosti, se opozarjajo posestniki izkaznic, naj dobro pazijo na številke tobačnih izkaznic.

Mestna zastavljajina. V sredo, 8. t. m. se bodo od 9½ dop. do 1 pop. prodajale na javni dražbi dragocenosti, zastavljene meseca novembra leta 1915. na rdeče listke serije 138 in sicer od št. 26.901 do št. 28.500; popolne od 3½ do 6 pa nedragoceni predmeti, zastavljeni meseca avg. ta leta 1916. na zelene listke serije 140 in sicer od št. 11.701 do št. 13.000.

Ženski Svijet. Pod tem naslovom bo izdajala znana slovenska in hrvatska pisateljica, gospa Zofka Kveder-Demetrovič hrvatski mesečnik za kulturne, socialne in politične interese ženstva. V vabilu omenja izdajateljica in urednica velikih in globokih ran, ki jih je zadobil naš narod v tej vojni, a pri zdravljenju teh ran bo moralo sodelovati tudi ženstvo, staviti bo moralo svoje sile v službo naroda. Narod je živ organizem. Pa tudi žene so ta narod. Zato imajo tudi one pravico, da govorijo v imenu naroda, in pa dolžnost, da ne delujejo samo za-se in svojo rodbino, marveč tudi za skupnost — za narod. — Prva in najsvetejša dolžnost žene je, da je dobra mati. Je pa tudi članica svojega naroda in sicer mora biti delotvorna članica. Ne more jej biti vse eno, kakova bo usoda nje dece v življenju, ko se jej izvije iz naročja. Po tej vojni se bodo tudi ženske težje možile. Neomogene bodo morale skrbeti za svoj lastni obstanek in delovati za skupnost. Te je treba pridobiti za velike socialne in kulturne naloge, ki jih bo moral po tej vojni reševati vsak narod, ako bo hotel obstati in napredovati. Zato delajo v vsem svetu na to, da se bo tudi žena udeleževala javnega življenja. Vprašanje politične enakopravnosti ženske je povsod na dnevnem redu. Tudi mi se moramo baviti s tem vprašanjem — tem bolj, ker je mnogo izvršnih narodnih delavcev padlo na bojnih poljanah, ki jih treba nadomestiti. Po tem pritisku življenjskih razmer so ženske v velikem številu hitele v razne poklice. »Ženski Svijet« bodi forum, kjer se bo razpravljalo o njihovih interesih. Ali, poleg svojih dolžnosti mora ženska delovati tudi za lepoto in ideale življenja. Drugače jej duša vene in izgine. Zato bo »Ženski Svijet« gojil tudi lepo knjigo, donasal novele, črtice, pesmi. Za malečke naše pa bo rubrika: »O deci in za deco«. Gospa Zofka Kveder-Demetrovičeva pravi, da je ustanovila list na lasten riziko, kar ni lahko ob sedanjih draginji papirja in tiska. Zato prosi podpore od strani prosvitljenih žensk in moških. Prva številka izide dne 1. septembra. Sprejemali se bodo tudi slovenski prispevki. Naročnina 16 K za vse leto, 8 K za pol leta, 4 K za četrt leta. Naslov: Zagreb, Pantovčak 1/b.

DAROVIL. V počaščenje Spomina Mate Pollich-a daruje družina Mankoč moški podružnici CMD K 50'—. Denar hrani uprava lista.

Še je čas! Vojno - posojilno zavarovanje! Najboljša in najugodnejša družinska in starostna preskrba! Za vse sloje prebivalstva! Za kapitaliste najboljše naložba! Od 500 K do 4000 K brez zdravniške preiskave nad 4000 K s zdravniško preiskavo! Pojasnila daje: Zavarovalni oddelek za Trst, Istro in Goriško ces. kr. avstr. sklada za vojaške vdove in sirote v Trstu, ulica Lazzaretto vecchio št. 3, I. nadstr.

Sposobne sodarje išče — pod ugodnimi pogoji — istrsko podjetje, pri katerem se lahko dobi tudi stanovanje in hrano. — Predstaviti se osebno v Trstu pri tvrdki Fratelli Stock & Comp. ulica Lazzaretto vecchio 24 od 9 do 12 predp. in od 3 do 6 pop.

Trst, Vojaški trg SALONE EDISON Trst, Vojaški trg Danes in jutri simpatična Dorrit Welker v brilantni humoristični igri

NOVOST HILDA in HULDA NOVOST Tudi za otroke. Tudi za otroke.

Četrtlek in petek: OKO MRIČA. Drama Nordisk. Zadnja novost. V soboto, nedeljo in ponedeljek: POLJSKA KRI.

Trst, Vojaški trg SALONE EDISON Trst, Vojaški trg Danes in jutri simpatična Dorrit Welker v brilantni humoristični igri

NOVOST HILDA in HULDA NOVOST Tudi za otroke. Tudi za otroke.

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskano besedo se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Dekla tudi begunka 16—17 let stara za delo na vrtu in pri blagu. Za majhno posredstvo pri Trstu se išče takoj. Ved pri g. Piškane, Kavarna »Universo«. 1276

Utrinar vešč vsa vrsta dela išče mesta, kjer bi moglo s stanovanjem. Barkovlje-Bovedo 526. 1275

Mlad gospod bi se rad seznanil z mlado gospodično. Prednost imajo tiste ki znajo igrati klavir oz. ga tudi imajo doma. Dopisi na Ins. odd. Edinosti pod »Dusotnik« (1273

Zaključje vsake vrste kupuje Jakob Margon. V Solitario 21 (pri mestni bolnišnici). 1298

Prodajam sedlarsko orodje, barve, kolese itd. Trst, Via dell'Olmo 6, Grassi. 1290

Kupujem čunje, pokrivala, stare čevlje, vrvi, in preproge. Trst, Via dell'Olmo 6, Grassi. 1249

Jelmen in oves obdeluje, in melje turšico in druga žita v vsaki množini mlinar Ivan Mahnič pod Dolino 174 pri mostu v bližini tovarne opek. 3080

Hotel Balkan kupuje vedno prašče in teleta. 127

Kupujem sode vinske, petrolejeve, oljave v vsaki množini. Ulica Solitario 21, Margon. 1271

Zaloga vina se nahaja pri Francu Dobriču na Ko išt št. 2. Gostilnariji in odjemalci vna bodite prepričani da vodo najbolj izvrstno vino po zmernih cenah proti vsaki konkurenci. 3082

M. KALIM - Opčine (gostilničar) Zaloga vina belega in črnega.

JADRANSKA BANKA Trst, Via Cassa di Risparmio 5 (lastno postopje) Kapital in rezervi K 13.248.000.—

FILIJALKE: Dunaj Tegethofstrasse 7-9, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opalija, Split, Šibenik, Zadar.

VLOGE NA KNUŽICE 3 1/2 %

od dneva vloge do dneva zadiga. Rentni davek plačuje banka svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in žiro račun po dogovoru. — Akreditivni čeki in nakaznice na vsa tu- in inozemska tržišča.

KUPEJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prireditelje, delnice, sredstva itd. VALUTE IN DEVIZE. PREDUJMI na vrednostne papirje in blago izdane v javnih skladih, SAFE DEPOSIT PROMISE. — Prodaja srečk razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzi izgubi, revizija zrebanja srečk i. t. d. brezplačno. Stavbni kredit, rembourso krediti, Borna naročila. — Inkaso.

MENJALNICA. — — — ESKOMT MENIC. Telefonat: 1463, 1793 in 2676.

Uradna ura: od 9 do 1 popoldne. Brzjavci: JADRANSKA.

GAMBRINUS vsaki večer ob 9% velika varietetna predstava. Valopnina K 1.—

Zlatina S. G. Pino v Trstu se je preselila na Corso št. 15 v bivo zlatarnico G. Zercowitz & Figg. Velika izbira srebrnih in zlatih ur, uhanev, prstanov, veržice itd. Cene zmjerne. Cene zmjerne.

ZOBOZDRAVNIK Dr. J. Čermák v Trstu, ul. Posta vecchia 12, vogal ulice delle Poste. Izdiranje zobov brez bolečine. Plombiranje. UMETNI ZOBJE